

Ünnepi beszéd.

Elmondotta 1929. október 20-án a balassagyarmati leventeünnepélyen
Sztranyavszky Sándor államtitkár a Kormányzó Ur
és nejének jelenlétében.

Főméltóságú Kormányzó Ur!
Főméltóságú Nagyasszonyunk!
Ünneplő Közönség!
Leventéik!

Nógrád és Hontvármegyék közönsége szeretett és érdeme szerint becsült alispánjának 20 éves szolgálati jubileuma alkalmából egy alapítványt létesített, melynek évi jövedelméből az ideiglenesen egyesített vármegyék legügyesebb, legfegyelmesebb, legjobb leventéjét kívánja jutalmazni.

Ma első ízben történik átnyújtása a jutalomnak és egy helytálló gondolat valóra váltásaként azért tartom a kezemben kantárját ennek a szép szürke paripának, hogy átnyujtsam azt Neked, Hegedűs János, vármegyének legjobb leventéje.

A magyar törzs hajtásainak a magyar fajnak sok hibája, de mégis több erénye van. Ezek között nem az utolsó a férfias jellemvonások kifejllesztése iránti vágy, hajlam. Sohasem voltunk elpuhult bábok, bár megkísérelték azt is, hogy azzá neveljenek. Most amikor földre tepert a mondhatni, egész ellenséges világ ereje és elesettségünkől talpra kelnél szólni egy évezred minden idők viharával dacoló dicsőséges történelme, — most a férfias erényeknek, a magyar ősi nemes virtusnak fiainkba való átültetése, azoknak ezekben való nevelése az életosztón parancsolta kötelességünk.

Ti leventeoktatók, kiket minden elismerés illet, ezt a kötelességet teljesítitek. Ti leventék pedig, kik nemes versenyre keltek egymással lovagi tornában, a férfias erények kultuszának ápolásában, a ma-

gyar erő, a magyar jellem fényes páncélzatának pallérozásában, Ti, Ti leventék vagytok zálogai a magyar jövőnek. Rajtatok át látjuk, általatok érezzük „Áll Buda; él magyar még” s élni fog időtlen időkig, mert van magyar Isten az égből.

Ma délnél előtte kegyelettel hódoltunk azoknak dicsőséges emléke előtt, kik mindent áldoztak a magyar jelenért és azért, hogy legyen magyar jövő. Nem ő rajtuk mult, hogy megrepedt a magyar időmérő óra forgó kereke s mintha örökre megállt volna egy évezredes hősi nemzet lüktető életének óramutatója. Éjfélre, siri sötétbe hanyatlott a magyar nap, sokan azt hitték, remélték, várták körröttünk, hogy örökre alant marad. Korai öröm volt, mert ketyeg az óra ingája, hála néged magyar Isten, addát kezdet, mely újra mozgásba hozta azt.

Leventék a Ti feladatokat a Ti legszentebb kötelességeket a magyar, sokat szenvedő társadalom minden tagjával együtt segíteni ennek az áldott kéznek előbbre vinni a magyar óra mutatóját, a magyar pirkadás, egy új magyar életnek hajnala felé. És majd akkor, ha újból felemelkedik a magyar nap azok fölé a szép, ma sötét hegyek fölé, akkor állítsátok meg, Ti leventék, a világ órájának mutatóját, hogy legyen ideje az egész világnak csodálni, bámulni a Ti dicsőségeket, egy halálra ítelt, de élni akaró és tudó nemzet sírjából feltámadó félelmetes erejét. Álljon meg majd akkor a világ órájának mutatója azért is, hogy lássa az egész világ, hogyan tekint halálával minden ma-

gyarok Istenének trónusa felé és örökönyeivel hogyan árasztja el azt az áldott kezet, amellyel magyarok Istene vezetteti ma és akkor is Ő vezesse nemzetének sorsa fonálát.

Leventéik!

Összedobban most a Ti sziveitek Nógrád és Hont minden becsületes magyarjának hűséges szívével és legyen olyan erős ennek a dobbanásnak a hangja, hogy meghallja, megérezze abból országunk Kormányzója s ide is közénk őt elkísérő hűséges, fenkölt Hitvese, azt az igaz mélységes szeretetet, amellyel mi őket szíveinkbe zárjuk, azt a becsületes hűséget, amit Irántuk érezünk, azt a rendíthetetlen hitet, azt a sziklaszilárd bizalmat, amivel mi Horthy Miklós elhivatottságában, küldetésében bízunk.

S azért mert hiszünk, bizunk az Ő küldetésében, még tenger gond és baj közepette is, félra a

csüggedéssel, süket fülekre találjon a kishitűek, a reményüket vesztett gyávák, vagy hitványul gonoszak, lelkeket metelyező, agyakat fertőző, bűnös kísérlete.

Taszitson félre, söpörjön el, jövődjének utjából ennek a nemzetnek egészséges életosztóne mindenkit, aki önző, aki itt saját önmagának akar élni csupán, aki azt hiszi, hogy lehet ragadozója, hullarablója válságos idők elesettjeinek.

Leventéik!

Fel a fejjel! Előrel! Előre és előre akkor is, ha nehéz, szakadékos tövises az út előttetek. Nézzetek arra, gondolatok arra, aki legelő halad és aki értetek és értünk mind, viszi magyar golgotának legnehezebb keresztjét.

Es törjön ki, zugjon fel a kebletekből a kiáltás és ettől reszkeszen meg, aki becsúsz és ebből merítsen erőt, aki igaz: Éljen! Éljen! Éljen! Horthy Miklós.

Naivság vagy taktikázás.

Irta: Szörtsey József m. kir. kormányfőtanácsos, a TESz. ügyv. elnöke.

Napokkal ezelőtt néhány fővárosi lap vastagított, kövér betűs címmel feltűnő cikkeiben adta hírül a meglepett magyar közvéleménynek, hogy a cseh köztársaság elnöke egy nemrég lefolyt beszélgetés során nyíltan lekötötte magát a Trianoni Békészerződés revíziója mellett. Ez a derült égből levágódott bomba hír ma is vezető helyet foglal el a feltaláló lapok hasábjain s a gyanútlan olvasó könnyen azt a megállapítást sürgeti ki ezekből a nagyhangú kijelentésektől hemzsegető közleményekből, hogy szegény, bölcsesszívű, békésakarú Masaryk elnök 1923. óta hiába akar szabadulni a Trianonban igazságtalanul Csehszázra erőszakolt magyarlakta területektől, ez a megatalkodott magyar kormány még csak meghallgatni sem akarja számos üzeneteit. A derék Masaryk revíziós törekvései annyira lázba hoztak bizonyos politikai köröket, hogy a cseh kormány hivatalosan közölte — határozott cáfolatát sem hajlandók tekintetbe

venni. Sőt legutóbb egyik esti újság a saját renitenskedő kormányával szemben is védelmébe veszi a jámbor cseh elnököt és keményen bizakodik, hogy majd csak Masaryk elnök rendet szab a maga portáján s a maga revíziós törekvéseit keresztül viszi még a magyar kormány akarata ellenére is. Különben sem a cseh kormány a bűnös — állapítja meg a lap végül is — hanem egyedül és kizárólag a magyar külpolitika irányítói, akik, ha Masaryk üzenetere akcióba léptek volna, akkor bizonyos a cseh kormány is a legteljesebb engedékenységre állapontjára helyezkedik.

Ha az egyes magyar lapokban megjelent különös érvelés mellett figyelembe vesszük azt a nagyjelentőségű körülményt, hogy a magyar lapok áradozását a cseh elnök békehajlandóságáról feltűnő számban és terjedelemben a külföldi lapok, különösen osztrák és német lapok is, átvették, föltétlenül arra a józan megállapításra kell jutnunk, hogy a Masaryk

„A MUNKA TÁRCÁJA”

A legkedvesebb emlékem Máriacellből.

Irta és a Szt. Erzsébet Nőegylet évadnyitó estélyén felolvasta Szántay István.

Mindenek előtt tartozom annak a megállapításával, hogy a mai felolvasás megtartására nem kértek fel a szó szokás szerinti értelmében, hanem a Máriacelli utazásom lelki élményeimnek másokkal való közlése kényszerítő hatása alatt magam ajánkoztam a nőegylet tiszteletre méltó vezetőségénél ezen sok jelenlevő előtt ismétlés számba menő s így talán unalmasnak mondható leírás ismertetésére.

Azért mondom, hogy ismétlés, mert hiszen a jelenlevők egy jó része megjárta az általam bejárt utat, a másik része pedig az utalásokban, a máriacelli búcsújáróhely történetének leírásában megismerte a hely természeti és vallási szempontból való szépségeit. Én az első, mint turista tudtam és tudom értékelni, a másodikat mint katolikus, áhitattal szorítottam már gyermekkori olvasmányaim közé, de mint magyar ember ezen alkalommal tanultam a sokszázéves, nagy multunk s jövődjő hivatottságunk hirdetőjét megismerni.

S ebből kedves hallgatóságom láthatják

e felolvasás programját is! Kevés turista, több vallási felismerés és sok-sok érzés egy magyar ember idegen földön feldobbanó gondolataiból.

Hosszu évek óta volt, vágyunk, hogy egyszer Ausztriának a hegyek szépségeiben oly dus s egyben történelmi szempontból és emlékekben bővelkedő részét megtekinthessük. Végre ez év június 1-én a Magyar Vasúti és Hajózási Club rendezésében szervezett máriacelli kiránduláshoz csatlakozhattunk.

A Budapestén való ismerkedés után száguldott a bécsi gyors velünk, hogy kétszeri átszállással a máriacelli vasútra tegyen át Szt. Pöltenben. A társaság összeállításába érdekes dologként említem meg, hogy a véletlen társaságomban csupa salgótarjáni hozott össze. A kedves öreg Polinszky vasúti főfelügyelő bátyám 36 évvel ezelőtt szolgált Salgótarjánban, Kovács László, balatonfüredi főnök barátom és Orzechovszky Béla kövágóúrsi állomásfőnök 33 évvel ezelőtt gyakoroskodott itt Salgótarján állomáson. Egy fülkében egész utra össze zárva így alakult ki a salgótarjániak társasága, amely végig együtt kitarított és szoros barátsággá folytatódott.

A máriacelli vasút megdöbbentő természeti szépségekkel bővelkedő vonalán egyik ámulatból a másikba estünk s az óriási viaduktok, merész kanyarulatok fenégesen borzalmas völgyszakadások látára nem tudtuk, hogy az emberi tech-

nika fejlettségét, vagy az építők merészségét csodáljuk-e? A virágos retek, kék tavak, erdők s havas gleccserek változtattak egymást az ámuló szemek előtt. Szinte megkönnyebbült a lélek, midőn a természeti szépségek e boldog s mégis rettenetes világában Annabergtől Mitterbachon át a Salza völgyében estére Máriacellbe érkezünk.

Első tekintettel a híres máriacelli templomot kerestük az alkonyat szürkületében is, annak a templomnak sok százados falát, amely évről-évre vonza a magyar zarándokok ezreit, amely kiapadhatatlan forrása volt eddig is a magyar Mária kultusznak.

A hatalmas hegyek övezte lejtős völgy közepén a Burgenalp tövében emelkedik az annyiunk által ismert kis városka, vagy jobban mondva a celli templomhoz épült s a zarándokok, ujabban turisták szükségletét kielégíteni rendelt épületes csoport. Ezek jó része éppen azért szálloda, amelyek egyikébe a „Fehér Ökörbe” vitte társaságunkat a hatalmas társas autót.

Alig vertük le az ut porát s tettük le csomagjainkat, társaságunk kisebb csoportokban azonnal a templom keresésére indult. Később járt már az idő s csak azt tudtuk megállapítani, hogy a templom renoválás alatt áll és sajnos már be van zárva. Egy a templom mellett beszélgető világi pappal kezdtem el ismerkedni, akinél magyar gyóntató iránt

érdeklődtem. Megnyugtató, hogy jelenleg Sopronból is vannak itt magyar papok, akiknél reggel gyónni lehet.

A tavaszi reggel párás fátyolvilágításában hatalmasodott előttünk másnap a nagy templom. Két mellék és közép-ső harmadik impozánsan magas torony az épületállványok sokaságába volt burkolva s hátrább a harminc méter magas épület hátsó részén a hatalmas kupola emelkedett.

Megállunk a kapunak beillő községi főbejárat előtt. Elfogódva futott el lelki szemeink előtt a híres búcsúhely keletkezése, története. Látni véljük Otker apát küldött ismeretlen barátot, aki az új kolostor alapítására egyedül egy hársfából faragott Mária szobrocskát vitt magával, amely a hagyomány szerint sziklát repesztett, utat, szabadulást, új feladatokat mutatott a térdreboruló szerzetes számára! Oh hol van az a kicsiny fakunyhóska, amelyet 1157-ben a pástoriak emeltek e csodahívó Mária szobrocška b-födénél Micsoda pompás, hatalmas épület égerszökkenő tornyu bazilikát teremtett a faházikó helyébe a csodáérző halás hitbuzgalom! Megdöbbentő nagyszerűségével lebilincsel a bejárat s szíveinket dagesztja a tudat, hogy fölötté a domborkép Nagy Lajos magyar király győzelmét ábrázolja s a két életnagyságú szobor egyike is az ajtóban Nagy Lajos.

Nagy Lajos volt az, aki e kegyhelynek az idegen világ közepén annyira

Kir. udvari- és kamarai fényképész
KOSSAK KOMAROMI
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 12.
Előkelő műterem. Modern művészi és újszerű
színesfelvételek, miniatűrök és művészi le-
velerolapok. Régi fényképek élethű
nagyítása. Jutányos árak.

elnök revíziós nyilatkozatainak világga kürtölése nagy érdeke lehetett a cseh külpolitikának. Együttal gratulálhatnánk is Benes mesterek, hogy ezt az ügy-sen elhelyezett bombát a magyar lapok-kal sikerült felrobbantania.

Csak a legnagyobb naivság képzelhetné azt, hogy a Csehország sorsát irányító két fej, Masaryk és Benes között a legcsekélyebb ellentét is állhat fenn a köztársaság létét érintő legsarkalatosabb kérdésekben. Meg vagyunk győződve, hogy a Masaryk elnök revíziós nyilatkozatai éppugy kormányra legközvetlenebb tudtával hangzottak el, mint ahogy Masaryk legteljesebb előzetes hozzájárulása mellett jelentek meg kijelentéseinek hivatalos cáfolatai.

Pillanatig sem kételkedünk abban sem, hogy Masaryk elnök revíziós nyilatkozatai valóban elhangzottak, de ismerve a cseh külpolitika mesterkedéseit, bizonyosra vesszük, hogy ezeknek az elnöki „elszólásoknak” valaha is célja lett volna a komoly államközi békés egyezkedés megindítása. Minden valószínűség szerint ezekre az elnöki békeüzenetekre hivatkozott Benes cseh külügyminiszter, amikor a locarnoi egyezmény mintájára nyelbe szeretne volna ütni kedvenc tervét az ugynevezett „keleti Locarnot”. A locarnoi egyezményben, amint tudjuk, a németek végérvényesen, egyszer s mindenkorra lemondtak Elzász-Lotharingiáról. A Benes-féle keleti locarnoi egyezmény szerint hasonlóképpen Magyarországnak kellett volna lemondania minden időkre a gazul elrablott országrészekre vonatkozó összes jogos igényeiről. Ezért a joglemondásért — elhisszük, hogy Masaryk elnök ur vissza adna egy terület-sávot az elorzott nagy Felvidékből, hogy azután a magyar irredenta törekvések a zsákmány megemésztésében többet ne zavarják.

És nem lep meg az sem, hogy a mostanihoz hasonló trükkökkel próbálják elhíttetni a csehek a világ közvéleményével, hogy bennük meg van a jó szándék a békés megegyezésre, de a magyar kormány konok ellenállásán megtörik minden békességre igyekvés. Nem is marad ezek szerint a békéért sóvárgó világnak más választása, mint erőhatalommal kényszeríteni a nyakas magyarokat a „Keleti Locarnoi” egyezség megkötésére.

Annál súlyosabb elbírálás alá esik, hogy egy politikai frakció, tisztán taktikázásból — mert ekkora politikai naivitásra még csak gondolni is — abszurdumnak látszik — a csehek ravasz külpolitikai tervei számára igyekszik megkönnyíteni a valóság lehetőségét. A politikai érvényesülés ilyen fogásaira a magyar társadalom csak a legmerevebb elutasítással válaszolhat.

Tiltakoznunk kell az ellen, hogy a magyar társadalom revíziós törekvéseit bármilyen magyar kormány ellen bármelyik politikai párt is a maga javára kihasználja, mert megvagyunk győződve, hogy Magyarországon kormány csak addig maradhat uralmon, míg a magyar nemzet jogos követeléseinek százszázalékos kielégítése mellett foglal állást.

A sírok világossága.

Irta: Gáspár Béla református lelkész.

Az élet színpad s az emberek csak játszanak rajta. Sokkal inkább másnak mint önmagunknak. Másnak szolgált igazságot a bíró s másnak játszik a színész, más tanít a pap s s másnak világít a filozóf, másnak dolgozik a munkás s másért él a szülő: elvonatkozunk önmagunktól s életünk formalitása lesz. Hogy honnan jöttünk s hová megyünk, hogy mi az élet értelme s hogyan kell azt szerencsésen megkonstruálnunk a napi divat s a térből és időből kimerülő igazság igényei mellett, hogy mi a virág s mi az ember, az öröm s a szenvedés, a gyermek mosolygás s a menyasszonyi fátyolból szőtt szemfedő: csak ideáljaink hamurakásainál, csendes öszojál haldoklásánál, a Mors Imperator parcellázta temetői négyezőknél jut öntudatunkba. Mint önmagunkba intés s mint megkísértés.

Pedig mi mindannyian öncélok vagyunk s boldogságunkért élünk. Annak állítunk típusokat s teremtünk kultúrákat. A tudomány adatai és a művészet izlése értünk vannak. Goethe költészete s Beethoven muzsikája, Michelangelo Mózese s Lionardo da Vinci vásznai, Edison új-donságai s a Pszichometria felfedezései, a szikratávíró s a telefonháló, a vasuti sinek és a repülőgépek, a Vémiai laboratóriumok s a Röntgen sugárak, a csendes éjszakák csillagos égboltja s a virágokat szövő nap sugar az emberért vannak: s mégis teoriák és típusok, filozófiai és kulturhaladás dacára az élet kérdőjele s önmagunk keresése vagyunk. Az élet relativitásképeinek a sötétségben ülünk s világosság után vagyunk.

A sírok is világosságok. Feljűk gravitálunk s az élet összes utjai ide vezetnek. Az édesanya, ki beteg gyermeke ajkáról csókolat halált magába s aztán karját nyújtotta a Halál urnak, a művész, ki „ideálokat” tört össze s modellálta hervadásukat, idejötték egy kicsit pihenni s emlékmódjára porladni... Kiegett viv-

örök s nagy kokottok, kik az életet csak élvezetnek s vágyaik helyének gondolták el; főrendek s névtelen szegények, kik voltaképpen csak szociológiai distinciók a mulandóság párkányainál, nagy intrikusok s kicsike testvérek fekszenek itt egymás mellett s hallgatnak a csendben, vágyak és törekvések, bánat és remény, édesanyánk utolsó mosolya s fogatlan gonoszok álmái, bűn és erény, tehetség és erő, deszkaszálak közé zsugorodott szerelmek s elhamvad szenvedélyek egyenlítődték itt ki, ahol egyik sincs „terhére” a másiknak...

Egy Bethesdabeli nővér sirjánál álltam s egy nőre gondoltam, ki itt laika volt s az Isten országában művész. Aki az élet éneke volt, mert a föld szegénységében hervadt el s aki szerette a lelkeket, mert gazdag volt a menyország örömeitől. Aki itt élt s nem filozófiát Nem vitte fel a társadalmi kasztokat s az erkölcsi világ katasztrófáit ellentétét, nem érdekelték a legujabb divat s az élet árnyoldalai, kritikussá sem tették a sok lemondás és céltalanná sem a lét labirintje: ő önmagán dolgozott s kórházi ágyak mellett kialakította az életet boldogsággá s harmoniává.

A mi legnagyobb problémánk önmagunk vagyunk s egész életünk. Keresünk magunkat, mert elvesztünk a sok teoriában s konvencionális etikettében. Külső világunk s társadalmi strukturánk inkább ellentéte s nem kifejezése öntudatunknak s szívünknek. A haladás rámutatott előkelőségünkre s a háború az ember szívének poklára. Látjuk a bűn befektetését s hogy e világban a jó célt alig talál. Megrendültünk eszményeinkben és szubjektív értéseink stilizálunk életet és abszolút igazságokat is. Az életünk értékét a munka anyagában s nem a belső világ tisztaságában keressük. Előkelőségünket csak a társadalmi ranggal s nem a felelősség érzésével mérjük.

Boldogságunk ott reked a napi divat jelzavaiban s a szép elméletekben: mi csak beszélünk boldogságról s nem élünk boldogan, mert mi mindig másnak „ját-szunk” s nem önmagunknak.

Nagy világosság tehát a sírokl Rá-mutatnak üres önmagukra s mondvasi-nált világunkra. Két világnak a mesgyé-jén állunk: végeesség (a test és vér, fizis és ideghálók) s végnélküliség (a lélek és a tett, az erény és a vértanu áldozata, a jószág s édesanyánk utolsó csókja) közé s fájdalmasan eszmélünk s ijedten kér-dezzük: igen, és hová? Öntudatunk egy darab mult s egy örök kilátás, testünk vályogos ház a mulandóság kezében s érzékiségünk egyre hervadó virág, ideg-zetünk mint a lassankint pattanó hurok a hegedűfáján s a lelkünk s az életkiala-kitásunk? Hát hová megyünk?

A sírok nem célunk s nem az élet értelme, de mindenestre ignorált mély-ségek s lélekteleplezések. Sziget az ember a világban. Néhány évvel ezelőtt ott feküdtem a halálos ágyon s ott imádko-zott mellettem az édesanyám — egész életében a legideálisabb szívek egyike s csupa jószág! — S megéreztem, hogy itt már egyedül állok s itt már az anyám sem anyám. Itt már egészen önmagam céljaképpen jelentkeztem s mindenki el-maradt mellőlem. Itt már az édesanyám is csak egy hasítóan zokogó elemezhe-tetlenség volt, ki bennem tovalendülő vérenek s életemben leleplezett szerelme álmainak elmúlását siratta. Itt már nem volt elég a szeretet s azok a nivók, hogy a kultura nap sugaral ir s motorok hajtják kocsimat, hogy befogjuk a villá-mot s izommunkát gépekkel végeztetünk hogy a rádió s a repülés korában élünk. Itt már minden csak eszköz s nem cél. Az élet értelme s a halál adtak itt ran-devut egymásnak!

Nagy ur a halál! Szereti a rande-vukat grófi kastélyokban és munkás ott-honokban, a korzón s a csatamezőkön, a báltermekben s a betegágyakon, tud előkelően udvarolni s a szegények nyelvén megejteni, kosarat sehohem kap s nem válogatós: az arany selyemfűrtü gyermekeket s a már öszojál néző em-bereket egyaránt kegyeli. A halál az el-mulás ura és művész! Örömeink van-nak s ő kioltja azokat, szenvedéseink ki-sértenek s ő a szírbant mindenit kiegyenli-t fényes bálokon dirigálja a keringő zené-jét s mosolyogva emlékeztet a nagy tár-sadalom kintornájának ironikus hangjaira, fehér válladat letakarja hermelin belépő-kével s szivedet a szegénység rongyáivá tépi, a parkettes szalónok villanyfényes csillárai alá ültet s boldogságotat be-lopja a muskátlis ablakok lakóihoz, vég-gigvezet az élvezetek zónáin s aztán jób-

magyar jelleget adott, hogy az Ő ideje óta lett egyre nagyobb a Máriacellbe vezetett magyar zarándokok száma. A kegyhely történetében le van írva, hogy egy a törökökön aratott nagy győzelem öröme tett fogadalomból építette nagy királyunk az egytornyos, három hajós templomot.

Tulajdonképpen innen kezdődik a kegyhely emelkedésének története is s így joggal mondhatjuk, hogy Máriacell igazában magyar alapítás. Ettől kezdve igen sok magyar uralkodó, vezető főúr, főpap járul ide kegyes vezelekkel, hogy hódolatát, imáit bemutassa a Szent szű-nek s hogy a csodatettek sokaságát száporítsa általuk vagy rajtuk a jó Isten, amely töméntelen kegy megnyilvánulása az Istennek annyi primitív és művészi rajzban, képben, okiratban van megörö-kitve a templom falán. A templom kincs-tárában talán a leggazdagabb adományok, mesébe illő értékű kincsek is magyar eredetűek, amelyeket a kegyemegnyilvánu-lások boldog élvezői soha el nem mulló hálájuk jelgöl a celli Szűz templomának oltárain, kincses erkélyein helyeztek el.

Beléptünk a templomba. Óriási mé-retek, hatalmas oszlopokon nyugvó me-nyezet, amely alatt két oldalt hat hat mellék kápolna áll, közülük négyet ma-gyar főurak építettek, középen pedig a a külön kegykápolna. Nem célok leírni a templom belsejét. Sokan írták azt meg mesteri tollal, hívő alázatossággal, művé-szi meglátással, szebben, jobban, tökéle-tesebben. Én csak s a velem levők szív-repesve álltunk meg a nagy méretek győ-nyörű összhangja előtt. Szemünk a kegy-kápolna és kegyoltár gyönyörű vert ezüst, arany és drágakő ragyogásban csak ne-hezen találta meg a szízes himzésű fáty-lakba burkolt nyolcszáz év óta tisztelt

isteni csodák eszközét a Szűzanya és is-teni kisdedjének hársfaszobrocskáját. Lel-künk tele volt csordultig amidőn elindul-tunk a kápolnában lévő gyóntatószékhez, ahol már legtöbbben álltak a velem jött zarándokokból, megálltunk mi is, azt ol-vasva a kitétt táblán, hogy magyarul is gyóntat a bent ülő Péter. Egymás után fogytak a gyóntatószék mellett állók, hogy derült arccal mihamarabb a mellék-oltár lépcsőjére térdejenek.

A nagy templomban dacára, hogy mindig mozgás folyt, papok jöttek mi-sézni, áldozási csengő szólt, zarándokok járultak az oltárokhöz, mégis csend volt. A kegyes szívűek nagy és mélyeséges lé-lekcsendje, amibe csak valami nagy-nagy boldog megbotottság sóhaja muzsikált bele...

S egy percre a nagy kórus felől angyali dal zendült fel. halán kezdve s mind magasabban, s mind léleksíróbban orgonálva magyar szíveink kicsiny kápol-nájában. Leánykar, sok-sok csengő-bongó női hárfakar s mi kitért csodálkozó szem-mel néztünk arra a tömjénfüstös magas-ságba, ahol az idegen világ távol tem-plomában fájdalmas zokogásként rimánko-dik egy csomó ártatlan magyar leányka magyarul:

Boldogasszony anyánk, régi nagy pátronánk....

Nem tudtunk szólni csak vágyó arc-cal. könybeborult szemmel emeltük fátyo-los tekintetünket a kegyoltár felé, ahol aranyban, drágakövekben keresők a soha el nem enyésző, örök védelmünk szim-bólumát Nagymagyarország Nagyas-szonyát.

Az aranyos szákkal kihimzett fá-tyol mintha messze-messze földekre ki-lengett volna a szobrocska nyakából és

betakarná aranyos kódéval ezt az egész szomorú földet. Messze-messze mintha rémlene az ismerős föld ismerős vidéke, egy-egy harangfoszlány ide-ide kong a magyar róna rengő buzatábláiról.

Magyarországról, szegény hazánkról..

Zugja a messzire tudott és mégis itt csengő leánykar és előttem rózsaszín ködbe születnek, konturozódnak a Kár-pátok, a négyfolyós térfek, a száguldó vonat Hatvan felé s kormosan lihegő minden napi küzködésben Salgótar-ján, az otthon. Látom a magyar bányá-szok imbolygó hazatérő lámpásait, a te-melő csendes hantjait, az acélgyár nyile-gyesen koloniját, hátul a Salgót, a Pi-pis kálváriás koszoruját, a károlyaknai utat, ismerős szobáimban kis leányom, amint összetett kézzel értem imádkozik, kis fiam játékos mozdulatait, a nagy temp-lomot, ahol a májusi létániák szőszekéről Upponyi tisztelendő öleli magához a Szűz anya tisztelőit, látom a kék ruhás Mária leányokat, oh mindent látok ami szép e városban, elfeledem a sok gyűlöletet és mindezt, mindezt ez a végtelenre terjedt nagy nagy fátyol borítja be, ami a celli Szűz szobrocskájának öltözeke.

Ne feledkezzél meg szegény magya-rokról... sir fel a könyörgés a celli temp-lom kupolája alatt és én nem merem ki-nyitni a szemem. Hiszen olyan jó tudni, hogy otthon vagyok itt is, tudni, hogy itt is könyörög, kér ezért a szerencsétlen vérző otthonért a láthatatlan, ártatlan se-rog. Az otthonért, amelyben ugyan ki gondol arra, hogy olyan messze idegen-ben értük száll az ének, zsolozsma. Bü-nöznek, keserű szájjal verejtékeztve török az élet ugarát s itt mi összekulcsolt kéz-zel, csordultiglett lélekkel értük, Magyar-országért fohászodunk. Szemem elé röp-

pen a celli bucsu gyönyörű legendája, amelyben a rablók által kivágtott szívet viszi a szegény asszony a celli Szűz elé. Elrabolták mindenünket, megcsontkítottak a rablók s mert nem találtak már más rabolni valót a vallásos, magyar szívün-ket próbálták kivágni. És ime ezer és ezer égő szív, vérző piros szív kel utra a csonka és nagy haza minden tájáról, hogy a celli bucsun a Szűzanyának mint megmaradt egyetlen kincset felajánlja: az örök feltámadásban a Mária segedelmé-ben bizó magyar szívet...

Ha Te elhagysz, mi lesz belőlünk?... Döbbsent fel a kétségbeesés a legfájdal-masabb magyar Máriának soraiban a kó-ruson s kinyitva szemem láttam, hogy es-nek térdre a magyar csoportok egymás után, hogy emelkednek kulcsolt kezek a kegyoltár felé s hogy tűnnek el a keresz-tény felekezeti különbségek, amint ke-mény férfi keblekből föltépődik egy jaj, vagy hangos zokogás és nem volt ott más már csak a vérző áldozati szív, a lángoló martir magyar hit, amint az el-halkuló karokkal megegyezve felbug:

Hazánk reménye....

Szent Szűz anyánk oh elne hagyj... Mellettem egy ismerős hölgy te-meti arcát a tenyerébe s én nem bírom tovább, térdre roskadva, hazagondolva bi-zakodó boldog hittel beleenyhülök resz-kező hanggal a mindenki által sikoltott refrénbe:

Mária, Mária segítek....

Akik nem voltak ott, nem tudják megejtő varázsát e helynek elképzelni. Nem tudják e boldog érzést megismerni, amit e helyen érez aki ott járt. Az oltá-rok előtt párok esküsznek, áldozó cso-portok járulnak a korlátokhoz csegetyű szóra, zarándok csapatok váltják egymást

szemétdomjára ültet, áthuzza ifju keblednek szines reményeit és gyászindulóját megkomponálja magának ártatlan gyermekek jajsavából. Az ő műterme és gyára a világ. És az élet célja...

Minden sir és sóhaj, imádság és csendesen hulló könnyesepp egy-egy fény és kikérezkedés a világból. Az, hogy ki nem elégit s öntudatunk halált legyőző élet, mely sötét világban s örült elmék gunyakájában, árkaos temetőkben s falusi fejfák mellett is éri az örök élet győzelmeinek lendítő energiáját s hogy a halál csak átlépés az atyai ház küszöbén...

Minék élünk s szenvedünk, ha meghalunk? Minék szerettünk hazát s robotoljunk kulturáért s haljunk meg értük, ha meghalunk? Minék rakunk fészket családi s társadalmi, gazdasági s politikai, tudományos s művészeti irányzatoknak s élünk az eszmények szolgálatában, ha meghalunk? „Non omnis moriar” s minden sírfára odairják „Folytatása következik.” S ez a hit az emberiséggel egyidős s ezért járunk mi is temetőbe. A sir kevés s a zörgő csont nem vigasztal, elporlad ujjaim közt az emlék s csokoládkukkor poros lesz az ajkam. Örök hit gyújtja meg gyertyáit s soha el nem múló szeretet fűzi virágait a Halottaknak, a tér és az idő korlátain túl élőknek estéin. Ez véste ki Egyiptom obeliszkjeire és sziklasírjaira a „Spes immortalitate plenát”, a meggyőződést, amely örök s halhatatlanságról beszél; a médek és perzsák ezt hitték Zarathustrának, az indek a Védáknak, a görög-római a mythológiának, az ősgermán a Walhallában.

Mindent legyőzünk s örökké élünk. A kis veréb itt az ablakom párkányán nem tudja, hogy születik és meghal, az ember tudja és éri, hogy ez a világ nem az ő hazája s hogy a mulandóságban ki nem tartja: legőszintébb ösztönei s legintimebb vágyai vezeték ki belőle. Ez a végesség rajta ül az egész természetben s az egész kultúrán; úgy épít, mint aki tudja, hogy palástjából rongy s királyi koronájából por lesz; hogy az imperium ragyogása efemer s a szenvedés csak mulandó öncéljával szemben. Így dolgozik s úgy él, hogy az „aratónóta” sohasem vész a csendbe.

Az élet értelme úgy mutatkozik be a sírok világosságánál, mint mindent legyőzés s az életharmonianak csengése. Minden elmúlik, ami anyagi s minden megmarad, ami szellemi. Az ember halála az ő művének leleplezése s az ő műve az élete. Azért nincsenek aztán már a temetőben társadalmi pályák s azért csak a lelkeket tiszteljük itt. Golyózápor s Beethoveni muzsika, karrierletörések s ün-

a főoltár előtt, amely tündöklő ragyogással tölti meg az egész nagy templomot, de én már ezeket csak ködön át láttam, lenyűgözött ottartózkodásom egész tartamára a soproni lsteni megváltóról elnevezett képezde leánykarának gyönyörűséges éneke, akik akkor jelentek meg a kóruson amidőn mi a templomba léptünk.

Hiába néztük meg a gyönyörű Erlaufsee tavat, a Marienevasserfahl vízesését s a Hölle gyönyörű völgyét, hiába mentünk fel a Búrgalpra, ahonnan a Hochshwabtöl az Ötscherig egyik leggyönyörűbb kilátása nyílik Ausztriának, hiába mentünk a mürzstegi regényes autó uton Murzuchslagra s a Semeringre, kísért, kísért mindenütt a soproniak könyörgő szolozsmája.

A szentkútnál másnap találkoztam a leányakkal s vezetőjükkel. Megköszöntem magam s hozzám tartozóim nevében a feledhetetlen, kedves felőrárt. Válaszul magukkal hívtak a bucsukönyörgésükre. Velük mentünk a templomba, ahol a kék ruhás leány sereg körülterdelte az oltárt és újra végigénekelte a Mária énekek gyűjteményét.

Hónapok teltek el azóta, de valahányszor Máriacellre gondolok, megrohannak a kedves emlékek, belesugor szívembe a leánykar Mária dala. S valahányszor utam a csonka határra visz, megállok az átok vonalon s szívem föl föl dobbanva sirja: Mária segits! Eszembe jut a celli Madonna himzett fátyola, amely mindent jónak, reményteljesnek mutat, amely hitet önt a csüggedő lelkekbe s nem hagyja el az idegenbe bolyongók lelkeit.

Ez az én legkedvesebb emlékem Máriacellből.

napnapi ihletek, vadöszönők s felszemeszményiségek s az ember mindezeket győz s öntudatában uri melegségű szalont s az a nagy temető-kataszter parcellázta négyesöveget, szeretetet s elmúlást, ifju vágyakat s a rokkantkor lépkeit harmoniába szövi.

Hogy hogyan? A vallás tudja s hivei élék, a filozófia keresi, a művészet vigasztalja, de végleg meg nem oldja és az életet maradék nélkül nem magyarázza.

Hírek és különfélek

A kultuszminiszter Gróf Klebelsberg Kunó nov. 5-én d. e. 11 órakor érkezik városunkba az acélgyári új iskola ünnepélyes felavatására. Az acélgyár igazgatósága és városi hatósága nagy előkészületeket tesznek a fogadásra.

Samassné Dész Anniet, a napokban elhunyt igazi magyar nagyszonyt, mult hó 29-én temették el Budapesten óriási nagy részvét mellett. Kevesen tudják, hogy ez apostoli nemes lélek nevéhez fűződik a „Kollégium Mariánum” és más karitatív intézmények létesítésén kívül huszonöt budapesti ideiglenes kápolna alapítása, melyből rövidesen több díszes nagy templom és viruló új egyház község fejlődött, melyek különösen a perifériákon fejtenek ki áldásos tevékenységet.

Esküvő. Hirschfeld Rózsika és Schwartz Kálmán nov. 6-án d. u. 2 órakor tartják esküvőjüket a helybeli izr. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

November 1. Halottak napja. Ezer kis mécses vándorol a temetőbe. Virágos sírokon lángol a kegyelet meleg könnyeseppje. Szeretteink sirján elégetünk egy gyertyát, elimádkozunk egy Miatyánkot, letörünk szemünkből egy könnyet, aztán megint elsötétedik a temető, csend borul a halottak birodalmára. Mi meg járjuk tovább a szenvedések országutját. És nem vesszük észre, hogy temetés a mi egész életünk. Mert nap-nap után temetés van szívünkben. Eltemetünk egy érzést, elsimatunk egy álmot, megkönnyezünk egy édes emléket, fejfát állítunk egy vágyunk sirhanljára. Lángoljon fel annál inkább a szeretet fénye a virágos temetőben. Lángoljon fel annál inkább a szeretet fénye szíveinkben egymás iránt. Ne feldjük el: az élet olyan rövid és olyan hosszú az álmódás odalent.

Vége az októberi litániáknak. Ez évben is ép oly szeretettel és buzgósággal látogatták a rózsafüzér litániákat a katolikus hívek, mint az előző évben. Dacára annak, hogy a Mária kultusz számtalan illetéktelen vád és támadás éri, a hívekben elszántabb a ragaszkodás az istenanya tisztelete iránt.

A „Mansz” november 6-iki teaestélye és ismeretterjesztő előadása. A „Mansz” legközelebbi teaestélyét és ismeretterjesztő előadását nem nov. hó 5-én, hanem a miniszterlátogatás miatt nov. 6-án szerdán d. u. 5 órakor tartja az acélgyári olvasóköri. Előadást tart: Horváth Károlyné „a gyermek és fantáziáról” Mogané Reguly Margit „a divatról”. Tóth Mátyás dr. saját verseiből felolvas. Mindenkit várunk. Legyen ott mindenki.

Az Éme évi közgyűlése. Október hó 27-én tartotta meg az Ébredő Magyarok Egyesülete rendes évi közgyűlését a Róm. Kath. olvasóköri termében. Az országos központ részéről Gáspár Béla hitoktató jelent meg és elnököl a közgyűlésen. A zimankós esős idő dacára a tagok nagyszámu jelenléte mellett folyt le a gyűlés, amelyet a Hírszékgy elimádkozásával kezdtek meg. Röviden a program a következő volt: Titkári jelentés, pénztári jelentés, pénztári ellenőrök jelentése, a betegsége miatt lemondott Szántay István elnök levelének felolvasása, régi tisztikar lemondása, új tisztikar megválasztása, Maróthy Gyula új elnök elnökfoglaló beszéde és végül Gáspár Béla országos kiküldött tanulságos és lelkesítő beszéde melyben vállalta, hogy van-e célja a nemzeti mozgalmaknak és Pán Európa megvalósíthatatlanságának okát. Ezen nagy tetszést és lelkesedést kiváltó beszéd után a Hymnusz eléneklésével a gyűlés véget ért.

A TESz körzeti elnökének ki nevezése. A Társadalmi Egyesületek Szövetségének ez év júniusában megtartott közgyűlése úgy határozott, hogy a vidéki fiókok működését beszűnteti és ehelyet a kerületi elnökség intézményét iktatja be a szervezési munka keretébe.

A kerületi elnököket az egyes közigazgatási járások, társadalmi vezetői közül a TESz elnöksége nevezi ki. A kerületi elnök a járás társadalmi vezére, összekötő szerv a TESz központja és a járásában működő taggyűlések, községek és egyének között. Ehhez képest egyrészt ő az aki a központot állandóan tájékoztatja a járásbeli fontosabb társadalmi és politikai mozgalmakról, eseményekről, általában mindarról, ami a TESz-nek a szervezett magyarság megteremtéséért, a magyar ipartermékek propagálásáért, a trianoni békeszerződés revíziójának belföldi előkészítéséért, a nemzetköziség letöréséért való törekvésében fontos lehet, — viszont őrajta keresztül történik a központ érintkezése a járásbeli taggyűlésekkel, községekkel, sőt a járásban lakó természetes személyekkel is. A TESz vezetősége bizik abban, hogy így — minden nehézség, adminisztrációs ut kikapcsolásával — közvetlen személyi közreműködés útján a szervezés és építés munkája a legteljesebb sikerrel fog járni. Városunk és járásunk területére a TESz országos elnöksége Szántay István lapunk felelős szerkesztőjét, helyettesévé Prohászka Lajos igazgatót nevezte ki, akik működésüket meg is kezdték és most veszik fel az érintkezést a kerület taggyűléseivel és községeivel.

Amateuroknek 4 és 8 hetes fényképezési tanfolyamot nyitok. Jelentkezni lehet egész nap Malinovicné műtermében. Erzsébet-tér.

A Mansz ismeretterjesztő délutánja. A vármegyei köznevelődési egyesület és a „Mansz” közös előadássorozatának III-ik délutánján, dr. Förster Kálmáné, a „Mansz” salgótarjáni osztályának elnöke és Bartsch Károly polg. isk. tanár tartott előadást. A városbaza tanácsterme ezen alkalommal egészen megtelt hallgatósággal. A „Mansz” elnöke az ott-hon szeretetéről beszélt és ez alatt az egy óra alatt kinyílt előttünk egy szebb világ, az otthon, amely az egész világot kell, hogy jelentse. Bármerre menjünk, az otthonra való emlékezés kísért. És akármilyen jól éreztük magunkat máshol, a kedves rég nem látott otthonba való visszatérés mégis milyen örömet szerez nekünk. Örizzük is meg mindig az otthon magaslatos légkörét. Legyen a levegője tiszta és erkölcös. Az otthon lelke az asszony, akinek ezer módja van arra, hogy a férjét melegséggel, szépséggel vegye körül, hogy fáradt fejét e nemes környezetben kipihenhesse. Egy kis kézmunka, egy-egy párnácska, egy-egy szeretettel elhelyezett virág illatozza otthon azt a légkört, amelynek tiszta hangulata annyira nemesít. Azután a gyermekekről, a gyermek nevelésről beszélt, aminek már a pályánál el kell kezdődni, mert a rossz gyermek nyűg az egész családnak, míg a jó gyermek mindnyájuk öröme. Majd a tálatás művészetéről szólt s mindent felölelt, amivel a szegényes ebéd is jobban ízlik otthon, mint máshol a gazdag. Az otthon mindig jó hangulatának külső kifejezésére ajánlotta a nemes zenét és a kellemes elenkelgetést. Unalom ellen a jó olvasmányokat és kismértékben a sportot. Napsugaras levegő, jó kedv, csin izlés ragyogjon otthonunkban, virágok illatozzanak körül, a szobában az ablakban, a kis kertben, így elérhetjük azt, hogy nem sáros Tarján, de virágos Tarján lehet a nevünk. Ezzel az egy mondattal így kapcsolódott bele Salgótarján abba a nemes mozgalomba, amely, Virágos Magyarországot, Virágos Budapest jelszava alatt a boldog nyugati államok millió virágját, virágkultuszát akarja hazánkban is meghonosítani. Szíveljük meg salgótarjániak! Bartsch Károly polg. isk. tanár „kenyerről” értekezett. Megtanultuk ebből a tanulságos, jóízű előadásból azt is, hogy a kenyér Közép-Európában csak kb. 150 éves. A kenyér mai alakjának történeti fejlődését nagy alaposággal és az ismertek gazdag felsorakoztatásával ismertette. A háziasszonyok az előadást nagy figyelemmel hallgatták végig. Nem retentek meg a kémiai képletektől sem, amit a rokonszenves előadó a legnagyobb sikerrel könyvelhet el.

Két szobás lakóház eladó. Cim a kiadóban.

A legszebb és legmodernebb fényképek Malinovicné műtermében készülnek. Erzsébet-tér. Telefon: 43 szám. Felvételek ugyanott borus időben valamint este is a legjobb sikerrel készülnek.

Törvényhatósági választások. A vármegyei törvényhatósági választások november 3-án, vasárnap fognak lezajlani.

Ha butorra van szüksége tekintse meg az **Erzsébet-tér 5. szám alatt levő Unió butoráruházamat** gyönyörű szép butorok, Hálók ebédők, uriszobák, garnitúrák I-ső rendű kisipari munka. **Rendkívül olcsó árban kedvező fizetési feltételek** mellett.

Városunkban a hirdetések szerint öt körzetben a körzetek székhelyén délelőtt 9 órától kezdve fog a titkos szavazás megtörténni. A szavazólapokat már jórésben mult héten magukhoz vették az érdekeltek. Érdekes, hogy eddig csak egy lista van forgalomba a következő nevekk: Rendes tagok: Fabini Henrik acélgyári igazgató, Schmider István bányaasztalos, Herczog Ede kereskedő, Schupp Gábor nyomdász, Bérczy Sándor bányatanácsos, Ifj. Timaróczky Sándor iparos, Pót tagok: Zelenka Ottó kir. jbi-rósági elnök, Telek József bányász, Jancsák János bányász. Ez a névsor az egyesült polgári pártok listája, amelyen dacára, hogy formális megegyezés nem történt két socialdemokrata munkás is szerepel, ami a polgári többség politikai értetségét és helyes meglátását mutatja. Vajjon mikor fognak erre a magaslatra emelkedni a baloldaliak? Mint értesülünk a polgári egység mindent elkövet e megegyezés lista megválasztására.

Malinovic Milán a zeneművészeti főiskola magánövendéke haladó hegedűsök és tehetségesebb kezdők tanítását (korrepetálását) vállalja.

Értesítés. A Gazdák Biztosító Szövetkezete városunkban főképviseletét állított fel, melynek vezetésével Pártényi Béla urat bizta meg. Az Intézet ezen már régen kíváncsot lépését örömmel fogadja a város és a vidék közönsége, mert jól megalapozott szép mult, és kiváló szak-szerű vezetés alatt áll, minélfogva minden tekintetben teljes garancia a biztosított tagokkal szemben. Elfogad, élet, tűz, jég, betörések, lopás, baleset, szavatosság, autó és állatbiztosításokat. Az Intézet kartellen kívül áll, ennélfogva minden ágazatban igen olcsó díjtételei vannak. Iroda: Fő utca 23 (városházával szemben.) telefon 120.

Tempó Salgótarján. „A Munka” mult heti számában, a sportrovat mélyen tisztelt vezetője Salgótarján sportközönségéhez hasonló cím alatt lelkes felhívást intézett, melyben a futball sport mellett a többi sportok bevezetését és támogatását kérte. Már a cikk megjelenése előtt csöndes előkészítő munkálatok voltak, egy vívóklub megszervezése érdekében. Ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, bejenthetjük a vívóklub alakuló közgyűlésének a pontos idejét is. Mi szükséges ahhoz, hogy vívóklub alakuljon? Pénz, helyiség, vívómester, vivni akaró és vívósportot támogató emberek. Pénz lesz, mert a rendes alapító tagok jelentkezése szép eredménnyel kecsegtet. Helyiség is van. Felmerülhet az a kérdés, hogy Salgótarjánban vívók hiányában egy vívóklub nem lesz életképes? Véleményünk szerint a klubnak sok aktiv tagja lesz. Városunkban nagy számban vannak javakorbéli vívók, akik régebbi állomáshe-lyükön vívtak és kedvelik a testeket nem-sítő vívósportot. Szálljunk magunkba, gondolkozunk! Aggódó szeretettel figyeljük vívóink külföldi szerepléseit és büszkén könyveltük el, hogy a magyar kard a nemzetre szégyent nem hozott. A meg-alakuló vívóklub tagjai között az első években talán nem leszünk versenyekre készülő fényes tehetségek. Ne feledjük azonban, hogy az utóbbi időben számtalan vidéki club nevelt neves vívókat a fővárosi egyesületek részére. De szeres-nük a vívást már csak annak a szépsége-ért is. Nézzük meg a fővárosi vívóterme-ket, különböző korban levő vívókat fo-gunk látni, akik versenyekre nem készül-nek, az a napi munkában elfáradt testü-ket edzeni, rugalmassá akarja tenni. Vé-leményünk szerint szerencsés elképzelés vezette a szervezőbizottságot, amikor el-határozták, hogy minden vívóegyesülettől független clubot létesítsenek. Helyeselni tudják az is, hogy nők és gyermekek részére törvívó kurzusokat óhajtának szer-vezni. Jó nevű, fővárosi vívómester jön. A tervezet szerint club tagsági díj 1 P. Az alakuló közgyűlés november hó 7-én este 6 órai kezdettel a városháza tanács-teremben lesz megtartva. Tempó Salgó-tarján! Támogassuk, szeressük a vívósport-t, mely érdeklődésen kívül érdekelhető formában is juttassuk kifejezésre, hogy helyeseljük a vívóklub megalakulását.

Óriási kedvezmény „A Munka” olvasóinak.

Ingyen utazást, ingyen színházjegyet szerzünk azoknak, akik „DIVA” bevásárlási lappal vásárolnak Budapesten.

Budapest idegenforgalmának emelése érdekében hasonlóan a nagy nyugati metropoliszokhoz, állandóan indulnak meg akciók, amelyek azt célozzák, hogy a magyar ember ne vigye pénzét külföldre, hanem az ország fővárosát ismerje meg és szükségleteit ott vásárolja be. A megindult akciók között kétségkívül legnagyobb jelentősége annak a mozgalomnak van; amelyet Budapest sok száz legtekintélyesebb kereskedőjének szállodájának és pensiójának bevonásával idegenforgalmunknak egyik leghivatottabb tényezője, a Dunaszövegség indított meg és amelybe Salgótarján városában és környékén lapunk szerkesztőségét és kiadói hivatalát vont be.

Ennek az akciónak a célja mentől nagyobb tömegeket irányítani Budapestre és az akcióban résztvevő kereskedők áldozatkészsége lehetővé teszi azt, hogy az akció kapcsán vásárló közönség olyan kedvezményekhez jusson, minőt hasonló mozgalomnál soha nem adtak. Ennek a mozgalomnak a célja, hogy a költséges adminisztrálás helyett maga a vásárló kapjon megfelelő formában egy nagy hányadot vissza a pénzből és a forgalom emelkedése révén mutatkozó haszon a vásárlóhoz kerüljön vissza.

Az akció maga nem boszorkányság. Papirosos, ceruzával végzett számolás eredménye.

Lényege a következő:

A Munka olvasója eljön lapunk kiadói hivatalába és 1 pengőért megvásárolja az úgynevezett „DIVA” bevásárlási lapot. A bevásárlási lappal együtt megkapja annak az 500 tekintélyes kereskedőnek a listáját is, ahol vásárolhat. A bevásárlási lappal a zsebében elmegy Budapestre, ahol elmegy a listán felsorolt cégek bármelyikéhez. Itt szabadon válogathat és alkudhat tetszése szerint még csak azt sem kell megmondania, hogy „DIVA” bevásárlási lap van a zsebében csak mikor a pénztárhoz megy, hogy a vásárolt áru értékét kifizesse, veszi elő a bevásárlási lapot és iratja be a megfelelő rubrikába a kifizetett összeget.

Az így végzett bevásárlási után a lappal felmegy azután a „DIVA” irodájába, ahol készpénzben megkapja a bevásárlási lap árát az egy pengőt.

A vásárlás arányához képest a „DIVA” irodájában nyomban a jelentkezés alkalmával a következő bonifikációkat nyújtja a bevásárlási lap tulajdonosának:

150 P. összegű bevásárlás után 1 drb. II. o. szv. jegy a lakóhelyig.
200 P. összegű bevásárlás után 1 drb. II. o. szv. jegy a lakóhelyig, továbbá 1 drb. mozijegy és 1 drb. fürdőjegy.
250 P. összegű bevásárlás után 1 drb. III. o. gyv. jegy a lakóhelyig és 1 drb. mozijegy.

300 P. összegű bevásárlás után 1 drb. III. o. gyv. jegy a lakóhelyig továbbá 2 drb. mozijegy és 1 drb. fürdőjegy.

400 P. összegű bevásárlás után 2 drb. III. o. gyv. jegy a lakóhelyig és 1 drb. mozijegy.

500 P. összegű bevásárlás után 2 drb. II. o. gyv. jegy a lakóhelyig.

Magától értetődik, hogy az egész összeget nem kell egy napon és egy üzletben levásárolni. A vásárlási igazolvány egy hónapig érvényes.

Értesülünk szerint a „DIVA” akciónak hihetetlen eredménye van máris eddig több mint 40.000 vásárlási igazolvány van forgalomban és mindenképpen örömdetes, hogy a „DIVA” az akcióba most Salgótarján városát és környékét is bekapcsolta.

Nyílttér.*

A mai naptól kezdve a feleségem által okozott esetleges hitelekért semmi nemű felelősséget nem vállalok.

Salgótarján, 1929. okt. 28.

Szalatovics Géza

*E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MINT A LEGJOBBAK!**

SPORT.

SSE—OVTK. 2:0 (2:0) Ózd, bíró Adorján. A SSE vasárnap értékes győzelmet aratott Ózdon, mely győzelmével a bajnoki tabella első helyére került. A mérkőzést felázott, mély talajon játszották. A SSE nagy balszerencsével kezdte a játékot, miután az 5-ik percben Márkust egy semmiséget kiállítja a bíró, rá néhány percre pedig Virosztákot lerúgják úgy, hogy kénytelen elhagyni a pályát. A csapat azonban nem csügged, hanem kilenc emberrel, tehát három csattárral is döntő fölénybe kerül és gyors egymásutánban 2 gólt lő. Miután így bebiztosította győzelmét, a védelemre helyezte a fő súlyt és így történt, hogy az, hogy a II. félidőben az OVTK látszólagos fölénybe került, eredményt azonban nem tudott elérni. A gólokat Dancsák és Rigó rugták.

I. osztály:

	Mérk. száma	Nyert	Döntetlen	Veszített	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1. SSE	6	5	—	1	17	5	10
2. MVSC	6	3	2	1	13	4	8
3. DVTK	6	4	—	2	17	8	8
4. GYAK	6	3	2	1	8	10	8
5. OVTK	6	3	1	2	6	7	7
6. PBÜSE	6	2	2	2	7	5	6
7. DAC	6	2	1	3	8	14	5
8. MESE	5	2	—	3	10	11	4
9. SAC	6	1	—	5	4	18	2
10. PTK	5	—	—	5	2	11	—

II. osztály mátravidéki csoport:

1. J. Lehel	7	7	—	—	20	6	14
2. SBTC	7	5	—	2	20	13	10
3. HAC	7	4	—	3	22	10	8
4. SAC	7	4	—	3	6	7	8
5. HVSE	6	3	—	3	12	10	6
6. GyKASE	6	2	—	4	9	12	4
7. Dobó ISE	7	1	1	5	8	24	3
8. Egri Vasas	7	—	1	6	3	18	1

Váci SE—SSE. Acélgyári pálya, vasárnap d. u. 2 órakor. Vasárnap, f. hó 3-án d. u. 2 órai kezdettel szenzációsan ígérkező futball mérkőzés lesz az acélgyári pályán. Ugyanis a SSE idei negyedik Corinthian meccsét játsza, mely alkalommal a közép-magyar került egyik legjobb csapata a Váci SE-lel szembe. Ezen mérkőzésnek az ad különös érdekességet és nagy fontosságot, hogy aki ezt a mérkőzést megnyeri, résztvesz a döntő küzdelmekben. A negyedik forduló után ugyanis az egész országból már csak 4 Egyesület marad állva. Ezt tudva a SSE mindent belefog adni, hogy a döntőbejutást kiereszkölje. De tudja ezt ám a Váci SE is, úgyhogy a multikori pécsi meccshez hasonló erősírámu, szép mérkőzés várható.

SBTC—Egri Dobó 5:2 (3:1) Nagy esőben, erősen felázott pályán, inkább vízipólót, mint futballt játszottak a csapatok. A játék elején az SBTC könnyebb fajsúlyú legénysége nagyobb technikája folytán már az első tíz percben 2 gólt szerez Tóth révén. Dobó erősen támad, de a lubickoláson kívül egyebet elérni nem tud. Egy kapu előtti kavargásból, ahol a labda eltűnt a dagasztott sárban, a Dobó szépit az eredményen. Erre az SBTC mindjárt egy újabb góllal felel. Ez az eredmény a félidő végéig nem változik. A II. félidő SBTC fölényre indul, de a gólszerzésre nem fektet súlyt, mert bebiztosítva érzi a mérkőzés sorsát. A Dobó ki is használja az SBTC lozálását és szépit az eredményen egy újabb góllal. A gól felrázza mindkét csapatot, de valószínűleg a fázás is, mert mindkét csapat csuromvízes volt, különösen Géczy, aki gyönyörű zoltával fejezte be Dobó egyik veszélyes akcióját a közönség nagy ovációja közben. Omaszta 30 méteres bombalövése megszerzi az SBTC-nek a negyedik gólt, mit csakhamar követ az ötödik, Tóth tizenegyeséből. Az SBTC-ben jó volt mindenki, különösen Stabi. Az ellenfél csapatából jó volt a Pufi néven becézett jobb bekk és a balszélső.

SAC—HAC 1:0 (0:0) A SAC beváltotta a hozzáfűzött reményeket és erős íramu játék után megszerzi a győzelmet jelentő gólt. A HAC elvesztett meccsét megóvta, de eredménytelenül.

A Roykó féle Tiszaujlaki bajsuszpedró mindenütt kapható.

Hirdessünk:

A MUNKA

politikai hetilapban.

1748/1929. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1928 évi 5220 számú végzése következtében dr. Telek György Kelemen D. és tsa. javára 59 P. 68 f. s. jár. erejéig 1929 évi július hó 4-én foganatósított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 2000 P-re becsült következő ingóságok u. m.: ebédlő berendezés az ifj. Szegő Andor, Keiner Mór, Pifka Béla s a Pegazus Könyvkiadó és terjesztő, és Blau Károly javára is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbíróslg 1929-ik évi Pk. 4547 számú végzése folytán 59 P. 68 fill. tőkekövetelés, ennek 1927 évi május hó 1 napjától járó és eddig összesen 20 P, 37 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Salgótarjánban a tisztviselő telepen 1929 évi november hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1929. október 11.

Török

kir. jbirósági végrehajtó

544/1929 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti közp. kir. járásbírósnak 1928 évi 237797/2 számú végzése következtében dr. Fejér Endre ügyvéd által képviselt Adria Biztosító társulat és csatl. társai javára 100 P. s. jár. erejéig 1929 évi ápril hó 2-án foganatósított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt 1070 P-re becsült következő ingóságok u. m.: üzletberendezés, áru, varrógépek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a starjáni kir. járásbíróslg 1929-ik évi Pk. 2284/— számú végzése folytán 100 P. tőkekövetelés, ennek 1928 évi szept. hó 20 napjától járó 10 % kamatai eddig összesen 23 P-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kisterenyén 1929 nov. hó 6-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.t. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1929. évi okt. 2-án.

Török

kir. jbirósági végrehajtó.

Fehérnemű és harisnya
stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL

SALGÓTARJÁN

a róm. kath. templom mellett.

VÁRADY ANDRÁS

URISZABÓ.

Salgótarján, Fő-utca 19.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletembe megérkeztek

ŐSZI ÉS TÉLI SZÖVETEK

óriási nagy választékban, jutányos árak, mellett.

Nagy választék
finom szövetekben!

Vendéglősök figyelmébe!

Szíves tudomásul adjuk, hogy Pincészövegtelünk megkezdte működését, amely az egész badacsonyi borvidékre kiterjed. Központunk a „Badacsodyl m. kir. állami közpincében” van, Rendelkezünk több száz tagtársunk által beszállított, e vidéknek megfelelő, kiváló minőségű, rendkívül zamatos asztali és nehéz pecsenye ó- és ujborkkal.

Felhívjuk a t. Vendéglős urakat, hogy bor-szükségletüket tőlünk szerezzék be. Nagy választékban megtalálják az egész vidék borait Csopaktól Tapolcáig. Előrekeny és lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk. Bizományosokat, képviselőket kerszünk.

Badacsonyládbi, 1929. szeptember havában.
Badacsonyborvidéki Szőlősgazdák
állami ellenőrzés alatt álló
Pincészövetkezte.

Nógrádmegyei Földbirtokra

holdanként 400—500 pengőt 5 nap alatt folyósítatunk 12% évikamattal, 10 évig terjedő időre. Nagyobb birtokokra 45 éves törlesztésen 7 1/2% kamatu kölcsönök most kaphatók! Egyesült Fővárosi Hiteliroda, Budapest, Terézkerut 10.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

2. Sz.

3. V.

5. kedd

7. csütörtök

Édes paprika

9 felvonásban.

Denny Benősi

Fősz. Reginald Denny

Hölgyválasz

Fősz. Villy Fritsch

Sárga karmok között

6. szerda.

Párisi erkölcsök

Bártáncsnő

A kitagadott

9 fejezetben.

Kard és Korbács

Főszerepben:

Douglas Fairbanks.

Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér